

Malmouton

February 2015 | Page 1 of 3

Kisa malmouton ye?

Malmouton se yon maladi kontajye yon mikwòb bay. Sentòm ki pi komen se figi ak machwè anfle akoz de enflamasyon yonn oubyen toulede glann saliv yo ki tou prè zòrèy ak dèyè machwè a. Sepandan, mwatye nan moun ki gen malmouton ka pa gen ase enflamasyon ou ka wè. Yo ka gen lòt sentòm tankou lafyèv, maltèt, kou rèd ak bouch pa gou. Malmouton pi komen nan timoun ke nan granmoun, men li kapab koze pwoblèm grav nan moun tout laj.

Èske malmouton danje?

Dabitid malmouton se yon maladi ki pa grav, sepandan li ka koze konplikasyon. Sou 1 nan chak 4 gason, malmouton ka lakoz testikil yo anfle. Sou 1 nan chak 20 fi, malmouton ka lakoz ovè yo anfle. Enflamasyon sa a ka fè yo pa ka fè ptit byenke sa ra.

Pafwa malmouton koze pwoblèm nan lòt ògann tankou kè ak jwenti e sa ka vin lakoz domaj pèmanan. Pwoblèm ki pi grav malmouton koze se enflamasyon vwal fen ki kouvri sèvo ak kolòn vêtebral la (menenjit) ak enflamasyon nan sèvo a menm (ensefalit). Menenjit rive nan 1 sou chak 10 timoun ki gen malmouton e li ka fè yo soud e koze lòt domaj.

Malmouton nan premyè trimès gwosès la ka ogmante chans pou fi fè avòtman.

Kòman malmouton epapiye?

Viris ki bay malmouton an viv nan nen, bouch ak nan göj epi li epapiye nan lè a lè yon moun ki enfekte estène, touse oubyen pale. Konsa lòt moun ki tou prè l ka respire viris la. Touche napkin oubyen pataje goblè yon moun ki gen malmouton itilize ka epapiye viris la tou. Moun ki gen malmouton kontajye depi 7 jou avan jiska 5 jou aprè glann yo kòmanse anfle. Sentòm yo souvan parèt 2 a 3 semèn aprè yon moun fin ekspoze.

Ki Moun ki ka gen malmouton?

- Nenpòt moun ki pat janm gen malmouton oubyen ki pat janm pran vaksen.
- Tibebe ki gen mwens ke 12 mwa, paske yo twò piti pou yo pran vaksen an.

Kòman yo detekte malmouton?

Yo souvan detekte malmouton pa sentòm li, men fason sa a pa toujou si. Yo ka fè yon tès san pou yo detekte malmouton, men tès sa a pa toujou definitif.

Kòman w ka anpeche malmouton?

Pwoteje timoun ou yo, vaksinen yo lè yo gen 12 a 15 mwa, epi lè yo prè pou yo al nan jadendanfan. Dabitid yo bay vaksen malmouton an sou fòm yon piki yo rele "MMR", ki pwoteje kont lawoujòl, malmouton ak ribeyòl. Konnyè a gen mwens ka twa maladi sa yo paske timoun pran vaksen yo rele "MMR" la.

Lwa eta a mande pou yon seri de gwoup timoun pran vaksen kont malmouton. Kèk anplwaye swen sante, moun k ap travay avèk timoun ak tout timoun ki nan gadri ak preeskolè bezwen pran yon dòz vaksen kont malmouton, dabitud yo bay li kòm yon konbinezon vaksen “MMR” la. Timoun ki nan jadandanfan, nan 1è a 12èm ane segondè ak nan inivèsite bezwen pran yon dòz vaksen kont malmouton an, dabitud yo resevwa 2 dòz vaksen “MMR” la pou yo antre lekòl. Yo ka itilize yon tès san tou pou tout gwoup yo pou yo pwouve ke kò yo gen defans kont malmouton.

Fi ki gen plan pou yo fè pitit e ki pa gen defans kont malmouton ta dwe pran vaksen “MMR” la omwen 4 semèn avan yo vin ansent.

Èske vaksen “MMR” pa danje?

Wi. Li pa danje pou pifò moun. Sepandan, yon vaksen, tankou lòt medikaman, kapab koze reyaksyon nan kèk moun. Vaksen “MMR” la kapab koze lafyèv, gratèl modere, doulè tanporè nan jwenti oubyen jwenti anfle. Pwooblèm ki pi grav tankou kriz, pwooblèm senyen oubyen alèji ra anpil. Pran vaksen “MMR” mwen danje anpil ke gen malmouton, e pifò moun pa gen pwooblèm ak vaksen an.

Ki moun ki pa ta dwe pran vaksen “MMR” la?

- Moun ki gen alèji grav ak agelatin, remèd ki rele neomycin nan oubyen yon ansyen dòz vaksen an.
- Fi ansent oubyen fi k ap eseye ansent nan 4 semèn ta dwe pa pran vaksen “MMR” a jiska aprè yo fin akouche ti bebe yo.
- Moun ki gen kansè, VIH/Sida, oubyen lòt pwooblèm oubyen tretman ki febli sistèm defans kò a ta dwe tcheke avèk doktè oubyen enfimyè yo avan yo pran vaksen an.
- Moun yo bay san resamman oubyen yo te bay lòt pwodwi ki gen san ta dwe tcheke avèk doktè oubyen enfimyè yo avan yo pran vaksen an.
- Moun ki gen gwo lafyèv pa ta dwe pran vaksen an jiskaske aprè lafyèv la ak lòt sentòm yo ale.

Ki kote mwen ka jwenn plis enfòmasyon?

- Doktè w, enfimyè oubyen klinik ou , oubyen depatman sante kote w rete a (li nan anyè telefòn nan nan gouvènman lokal la).
- Pwogram Vaksinasyon Depatman Sante Piblik nan (617) 983-6800 oubyen gratis nan (888) 658-2850 oubyen nan Sit Entènèt Depatman Sante Pilik la nan <http://www.state.ma.us/dph/>.

Northeast Regional Office, Tewksbury	(978) 851-7261
Central Regional Office, West Boylston	(508) 792-7880
Southeast Regional Office, Taunton	(508) 977-3709
Metro/Boston* Regional Office, Jamaica Plain	(617) 983-6860
Western Regional Office, Amherst	(413) 545-6600

*Doktè nan Boston ak moun ki abite nan Boston ka rele Komisyon Sante Piblik Boston an nan (617) 534- 5611.

Liy Enfòmasyon Nasyonal sou Vaksinasyon CDC a (Sant ki kontwole Afè Maladi):

- Anglè: 1-800-232-2522 oubyen Espayòl: 1-800-232-0233 (Lendi a Vandredi, 8am – 11pm)
- Pou Moun ki Soud oubyen ki pa tandé byen, TTY: 1-800-243-7889 (Lendi a Vandredi 10am – 10pm)

